

De vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Infrastructuur en Milieu over het **Deltaprogramma 2016 «Werk aan de delta. En nu begint het pas echt»** (Kamerstuk 34 300 J, nr. 4).

De voorzitter van de commissie,
Van Dekken

De griffier van de commissie,
Jansma

- Nr. Vraag
- 1 Kan er een overzicht naar de Kamer gestuurd worden van alle stukken die per parlementair jaar naar de Kamer worden gestuurd op het gebied van water?
  - 2 In hoeverre is het advies van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) van 2015 over de integraliteit van het Deltaprogramma in het Deltaprogramma meegenomen? Wordt het idee van een ontwerpcompetitie nog opgestart?
  - 3 Waarom is de termijn van het Deltafonds nog niet naar 2050 verlengd? Brengt dit geen risico's met zich mee voor een goede implementatie en programmering van het Deltaprogramma?
  - 4 Wanneer verwacht u dat de provincies de voorstellen voor deltabeslissingen en voorkeursstrategieën in provinciaal beleid en structuurvisies hebben verwerkt?
  - 5 Kunt u toelichten wat de rol van tunnels is in het hoofdwegennet in het kader van ontruiming bij evacuatie- en herstelroutes?
  - 6 Wordt het, naast de ondergrens van keringen, ook aangegeven als een kering beter «scoort» op het beschermingsniveau? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?
  - 7 Waar kan het opleidingsprogramma van STOWA (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) gevolgd worden?
  - 8 Op welke wijze wordt binnen het systeem de zorgplicht niet veranderd, maar krijgt deze kerntaak wel meer aandacht?
  - 9 Zal er richting burgers worden gecommuniceerd welk individueel beschermingsniveau zij hebben, ook in het kader van risicobewustzijn en zelfredzaamheid?
  - 10 Wie controleert waaraan de kering minimaal moet voldoen om het gewenste beschermingsniveau te realiseren? Hoe vaak wordt die controle uitgevoerd?
  - 11 Vanuit wie wordt de STOWA precies gefinancierd, wat zijn de kosten en voor welke duur?
  - 12 Worden de maatschappelijke kosten-batenanalyses voor de B-keringen openbaar gemaakt? Zo nee, waarom niet?
  - 13 Waarom wordt de indeling in dijkringen losgelaten in het nieuwe waterveiligheidsbeleid?
  - 14 Wat zijn de financiële en juridische consequenties van de statuswijziging van diverse C-keringen en wat zijn de belangrijkste afspraken die het Rijk, waterschappen en provincies hebben gemaakt?
  - 15 Kunt u toelichten hoe het langjarig bestuurlijk commitment wordt geregeld bij ruimtelijke inrichting in plaats van aanpassingen aan de dijk?
  - 16 Kunt u de evaluatie van het langjarig bestuurlijk commitment naar de Kamer sturen?
  - 17 Waarom wordt er niet altijd een «slimme combinatie» van preventieve maatregelen en ingrepen in de ruimtelijke inrichting of rampenbeheersing toegepast bij dijkversterkingen?
  - 18 Wordt de Kamer tussentijds geïnformeerd over de evaluatie van de pilots naar de brede toepasbaarheid van meerlaagsveiligheid en het concept «slimme combinaties» en de voorwaarden voor succesvolle toepassing?
  - 19 Kunnen de nadere afspraken die de veiligheidsregio's, het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de waterpartners hebben in het projectplan Water en Evacuatie nader geduid worden? Is het Ministerie van Infrastructuur en Milieu hierbij voldoende aangehaakt in verband met adequate rampenbeheersing bij overstromingen? Waarom is het Ministerie van Infrastructuur en Milieu niet vertegenwoordigd bij deze gesprekken?

- Nr. Vraag
- 20 Wordt de communicatie richting de burgers op het gebied van risicobewustzijn en de zelfredzaamheid in geval van rampen geëvalueerd? In hoeverre zijn mensen zich momenteel bewust van de gevaren van watersnoodrampen?
- 21 Kunt u toelichten wat de invloed is van de uitbreiding van de zeesluis IJmuiden op de stresstest zoetwater, waterveiligheid en ecologie in het gebied?
- 22 Waarom zijn er eigenlijk zulke grote verschillen tussen regio's, watersystemen en gebruikers?
- 23 Zijn er grote financiële risico's als maatregelen eerder of vaker worden ingezet?
- 24 Kan de Kamer op de hoogte gehouden worden van de Kennisagenda Deltaprogramma 2015 of daar input voor leveren?
- 25 Kunt u toelichten wat de tijdsindicatie is voor de risico-onderzoeken voor de overige functies, met name voor wat betreft ziekenhuizen, ook in het kader van de wateroverlast bij het VU ziekenhuis?
- 26 Wat zullen de belangrijkste afspraken zijn uit de bestuursovereenkomst voor wat betreft zoetwater in de Deltabeslissing IJsselmeergebied?
- 27 Hoe kan het dat op pagina 15 van het Deltafonds wordt gesproken van een waterveiligheidsnorm van 1:1.250 jaar met een bijbehorende afvoer van de Rijn van 16.000 kubieke meter per seconde, terwijl op pagina 28 van het Deltaprogramma gesproken wordt over een norm van 1:10.000 met een bijbehorende afvoer van 15.000 tot 19.000 kubieke meter per seconde (voor huidig, 2050 en 2100)?
- 28 Hoe kan de kans op een voorkomende gebeurtenis acht keer kleiner zijn (1:1250 versus 1:10.000), maar de afvoer «slechts» maximaal 1,2 keer hoger (16.000 tegenover 18.000 kubieke meter per seconde)?
- 29 Hoe groot is de bergingscapaciteit van de overloopgebieden in Duitsland? Met andere woorden: wat is het effect van de overloopgebieden op de afvoer van de Rijn bij Lobith in kubieke meter per seconde over een bepaalde tijdsspanne?
- 30 Waarom wordt er niet gewerkt met een fysiek model in plaats van een conceptueel model voor de berekeningen van de maatgevende afvoer? Kunt u uw antwoord toelichten?
- 31 Hoe is de maatgevende hoogwaterafvoer berekend en/of bepaald? Kunt u een duidelijke opsomming en/of uitleg geven van gebruikte data, modellen, statistiek, aannames en parameters?
- 32 Wordt er gewerkt met de best beschikbare technieken om maatgevende afvoer te bepalen? Kunt u uw antwoord toelichten?
- 33 Zijn de nieuwe klimaatscenario's van het KNMI (KNMI»14-klimaatscenario's) gebruikt voor nieuwe doorberekeningen om de maatgevende afvoer te bepalen? Zo ja, hoe beïnvloeden deze nieuwe klimaatscenario's de uitkomsten?
- 34 Hoe zijn de effecten van overstromingen in het bovenstroomse deel van de Rijn meegenomen in de maatgevende afvoer berekeningen van de Rijn bij Lobith?
- 35 Wanneer zijn voor het eerst berekeningen gemaakt voor de maatgevende afvoer ten behoeve van bescherming van het rivierengebied tegen hoogwater?
- 36 Wanneer zijn voor het eerst berekeningen gemaakt voor de maatgevende afvoer ten behoeve van bescherming van het rivierengebied tegen hoogwater?
- 37 Welke methode(s) word(t)(en) gebruikt in de neerslaggenerator om de neerslagreeks(en) te verkrijgen waarmee de maatgevende afvoer wordt berekend?

- Nr. Vraag
- 38 Kunt u aangeven of er rekening wordt gehouden met een temperatuurstijging van meer dan 2 graden Celsius als gevolg van klimaatverandering bij het bepalen van de maximale afvoer van het Rijnstroomgebied?
- 39 Zijn er extra kosten verbonden aan het «bewonersalternatief» bij Brakel op de Waal?
- 40 Kunt u aangeven of er ook andere strategieën zijn onderzocht dan het versterken van de dijken langs de Nederrijn en Lek om de veiligheid in dit gebied te verbeteren?
- 41 Kunt u aangeven hoe er rekening wordt gehouden met verschillende veiligheidsnormen voor dijkdoorbraken in het grensgebied met Duitsland?
- 42 Dragen Nederland en Noordrijn-Westfalen evenveel verantwoordelijkheid voor de twee grensoverschrijdende dijkringen? Is de kwaliteit van de dijken in Duitsland op orde?
- 43 Kunt u aangeven waarom de benadering van overstroombare dijken wordt losgelaten? Wat was de reden om hier in het verleden wel voor te kiezen? Wat zijn de consequenties voor milieu en ruimte?
- 44 Kunt u aangeven wat de term «lange termijn» inhoudt bij aanvullende preventiemaatregelen in Rijnmond-Drechtsteden? Waarom worden deze pas op de lange termijn ontwikkeld?
- 45 Wordt het gesprek aangegaan met de bewoners zelf voor wat betreft het MIRT-onderzoek Alblasserwaard-Vijfheerenlanden? Zo ja, hoe verlopen deze gesprekken?
- 46 Kunt u aangeven of er ook nog andere methoden zijn onderzocht dan alleen het versterken van dijken in de pilot Ruimtelijk Instrumentarium Dijken in het kader van waterbescherming?
- 47 Kunt u aangeven hoe er rekening wordt gehouden met een ecologische veerkrachtige delta? In het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport wordt alleen gesproken over steenstortingen in deze delta, hoe verhoudt dit zich tot een ecologisch veerkrachtige delta?
- 48 Welke rol heeft brak water in de ecologische delta?
- 49 Wat houden de nadere afspraken inzake de waterveiligheidsnormering rond het Volkerak-Zoommeer precies in?
- 50 Welke concrete resultaten zijn precies behaald met de Zoetwatermaatregelen Zuidwestelijke Delta?
- 51 Welke belangrijke lessen zijn er getrokken uit het dijkverbeteringstraject Eemshaven-Delfzijl?
- 52 In hoeverre investeren Duitsland en Denemarken in de bescherming van de Waddenzee? In hoeverre verschilt dit van Nederland?
- 53 Zijn de twee werkprogramma's een gegarandeerde oplossing voor het droogteprobleem? Wat zijn de consequenties indien dit niet het geval mocht zijn?
- 54 Wat zijn de gevolgen van aanleg van de Hoogwatergeul Varik-Heesselt op de waterveiligheid in de dorpen Varik en Heesselt en in het gebied dat ontkoppeld wordt van het vaste land?
- 55 Is er een risicoanalyse gemaakt van een mogelijke dijkdoorbraak bij de Hoogwatergeul Varik-Heesselt? Zo ja, wat zijn de uitkomsten? Zou nee, waarom (nog) niet?
- 56 Hoe wordt bij aanleg van de Hoogwatergeul Varik-Heesselt voldaan aan de basisveiligheid (kans op overlijden door overstroming mag niet groter zijn dan 1 per 100.000 per jaar) voor de inwoners in het gebied?
- 57 Wat is het effect van de Hoogwatergeul Varik-Heesselt op de waterveiligheidsopgave / dijkhoogteopgave? Klopt het dat deze opgave voornamelijk in het gebied bovenstrooms van de geul afneemt en minder effect heeft in het projectgebied?

- Nr. Vraag
- 58 Wanneer komt er meer duidelijkheid over het al dan niet starten van een MIRT-verkenning voor de hoogwatergeul Varik-Heesselt?
- 59 Komt de wens vanuit de regio om de Reevediep 2e fase te versnellen uit?
- 60 Wanneer wordt de omgevingsanalyse naar de mogelijkheid om de Grebbedijk als Deltadijk in te richten openbaar gemaakt?
- 61 Waarom zijn de kosten voor beheer en onderhoud niet altijd financierbaar vanuit de middelen voor het Hoogwaterbeschermingsprogramma?
- 62 Wat zijn de consequenties voor de financiën en de veiligheid indien er toch een tekort aan middelen voor de totale opgave van het Hoogwaterbeschermingsprogramma mocht ontstaan?
- 63 Wat zijn de gevolgen als het Hoogwaterbeschermingsprogramma niet optimaal anticipeert op de nieuwe normering?
- 64 Kunt u uitleggen waarom er gekozen is om de primaire waterkeringen zeewaarts te verleggen?
- 65 Klopt de stelling dat het programma Ruimte voor de Rivier soberder en doelmatiger is geworden? Zo ja, kan dit waardeverlies leiden tot lange processen met verlies en vertraging en budgettaire risico's?
- 66 Moet Nederland in het kader van onze goede internationale waterpositie niet blijvend op de standaard van veiligheid en kwaliteit inzetten? Zo nee, waarom niet?
- 67 Wanneer wordt het programma Ruimte voor de Rivier integraal geëvalueerd? En kan die evaluatie ook direct worden benut bij de implementatie van alle Nederlandse waterveiligheidsprojecten?
- 68 Wat zijn de gemiddelde kosten voor vistrappen en oevers bij het beheer van de voorzieningen van waterkwaliteit?
- 69 Hoe kan het dat er enerzijds wordt gekeken naar de juridische mogelijkheden van natuurcompensatie vooraf bij flexibel peilbeheer, maar anderzijds de juridische mogelijkheid onderzocht wordt om het niet te compenseren als door een eventueel nieuw peilbesluit natuur weer verdwijnt? Het blijft toch nog steeds natuurcompensatie voor het allereerste peilbesluit, en dus moet het toch behouden blijven of extra gecompenseerd worden?
- 70 Wanneer is er meer duidelijkheid over hoe de toekomstige flexibilisering van het waterpeil opgevangen wordt?
- 71 Waarom is het nodig om de watervoorziening uit het Brielse meer te verbeteren? Wat zijn de kosten hiervoor?
- 72 Vanuit welke organisatie kwam het initiatief voor de aanpak om in de dialoog tussen overheden en gebruikers te voorzien en rekening te houden met de publieke taken en de zorgplicht voor bijvoorbeeld natuur en drinkwater? Waarom gebeurde dat?
- 73 Waarom kunnen de meerkosten voor dergelijke maatregelen niet uit de middelen voor het Hoogwaterbeschermingsprogramma worden betaald?
- 74 In hoeverre wordt er verwacht dat er uit de eerstvolgende toetsronde (2017–2023) blijkt dat dijken moeten worden versterkt?
- 75 Wanneer zal er in het kader van het Deltaprogramma precies met best practices voor het identificeren van meekoppelkansen in de gebiedsoverleggen gekomen worden?
- 76 Hoe behoudt de Stuurgroep Deltaprogramma het overzicht van alle afspraken, programma's, onderzoeken, et cetera die het Deltaprogramma behelst ten behoeve van een goede inhoudelijke bestuurlijke afstemming? Kan de Kamer hier wellicht ook van profiteren?
- 77 Waarom publiceren Rijkswaterstaat en waterschappen momenteel nog geen activiteiten- en aanbestedingskalender?

Nr.	Vraag
78	Zijn pilots voor de grote stroom internationale delegaties voldoende om de Nederlandse waterpositie in het buitenland te behouden?
79	Welke landen zijn momenteel de grootste concurrenten op het gebied van water? Waarom?
80	Wat zijn de risico's voor internationale samenwerking, vooral op het gebied van kennisdelen en concurrentiepositie?